

Số: 219 /VEAM-TCKT

Hà Nội, ngày 31 tháng 3 năm 2023

V/v Giải trình ý kiến kiểm toán và biến động LNST
trên BCTC năm 2022 đã được kiểm toán

Kính gửi:

- Ủy ban Chứng khoán Nhà nước;
- Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội;
- Quý cổ đông.

Căn cứ Thông tư số 96/2020/TT-BTC ngày 16 tháng 11 năm 2020 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn công bố thông tin trên thị trường chứng khoán;

Căn cứ Quy chế công bố thông tin tại Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội ban hành kèm theo Quyết định số 606/QĐ-SGDHN ngày 29 tháng 9 năm 2016 của Tổng Giám đốc Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội.

Tổng Công ty Máy động lực và Máy nông nghiệp Việt Nam - CTCP (VEAM) với mã chứng khoán VEA giải trình ý kiến kiểm toán tại Báo cáo kiểm toán của Công ty TNHH Kiểm toán và Tư vấn UHY (số 316/2023/UHY-BCKT ngày 30/3/2023 về Báo cáo tài chính riêng năm 2022 và số 317/2023/UHY-BCKT ngày 30/3/2023 về Báo cáo tài chính hợp nhất năm 2022) và biến động lợi nhuận sau thuế trên Báo cáo tài chính năm 2022 đã được kiểm toán như sau:

I. Giải trình ý kiến kiểm toán

1. Báo cáo tài chính riêng

“Tại ngày 31/12/2022, Tổng Công ty chưa đánh giá khả năng thu hồi đối với khoản phải thu khác ngắn hạn về các khoản hỗ trợ vốn cho các đơn vị thành viên đã quá hạn thanh toán với tổng số dư là 602.421.304.014 đồng (bao gồm phải thu về lãi hỗ trợ vốn là 75.116.107.335 đồng), tại ngày 01/01/2022 là 606.904.351.408 đồng (bao gồm phải thu về lãi hỗ trợ vốn là 74.571.904.729 đồng)...”

Các khoản phải thu hỗ trợ vốn này phát sinh từ nhiều năm trước đây (hỗ trợ cho các công ty con và công ty liên kết của VEAM). Trong đó: Công ty Cổ phần Vật tư và thiết bị toàn bộ nợ 274.047.837.417 đồng vay đầu tư, nợ lãi 30.929.912.783 đồng, Công ty đang thực hiện các thủ tục tăng vốn điều lệ để có nguồn trả nợ VEAM và tái cơ cấu, riêng đối với hoạt động khai thác mỏ đã tiến hành sản xuất trở lại. Công ty Cổ phần Vận tải và Thương mại VEAM nợ 129.282.750.000 đồng, nợ lãi 3.511.092.781 đồng, hiện công ty đang có những khoản phải thu lớn nên nợ quá hạn VEAM. Công ty TNHH MTV Máy kéo và Máy nông nghiệp nợ 26.248.346.742 đồng, công ty đang gặp khó khăn về sản phẩm và thị trường nên chưa trả nợ được. Công ty Cổ phần Matexim Hải Phòng nợ gốc 84.000.000.000 đồng, nợ lãi 32.887.947.904 đồng, hiện công ty vẫn đang hoạt động và có một số khó khăn về các khoản đầu tư dài hạn nên chưa trả nợ VEAM. Số nợ của các đơn vị khác còn lại (nợ gốc 13.726.262.520 đồng, nợ lãi 7.787.153.867 đồng), các công ty vẫn đang thực hiện trả nợ dần. VEAM đã thành lập Ban thu hồi công nợ và tích cực thu hồi nợ; thực hiện phối hợp với các đơn vị xây dựng phương án, đưa ra các giải pháp để tối đa khoản trả nợ cho VEAM. Đồng thời, VEAM đang rà soát, xem xét tính pháp lý các khoản hỗ trợ vốn để có cơ sở trích lập dự phòng theo quy định pháp luật.

“Tại 31/12/2022, Tổng Công ty trích lập dự phòng giảm giá hàng tồn kho là 214.484.005 đồng trong tổng giá trị hàng tồn kho tồn đọng, chậm luân chuyển là 93.983.707.857 đồng (giá trị đã trích lập tại ngày 01/01/2022 là 223.935.974 đồng trong tổng số hàng tồn kho tồn đọng, chậm luân chuyển là 99.885.938.816 đồng)...”

Đối với một số mặt hàng tồn kho ứ đọng từ nhiều năm trước (thời kỳ công ty TNHH) và chậm luân chuyển, tại thời điểm lập báo cáo, VEAM chưa hoàn thành việc khảo sát trên thị trường các sản phẩm cùng loại để có cơ sở đánh giá giá trị thuần có thể thực hiện được của hàng tồn đọng.

“Tổng Công ty chưa đánh giá khả năng suy giảm giá trị khoản đầu tư vào Công ty con - Công ty Cổ phần Vật tư và Thiết bị Toàn bộ (“Matexim”) theo các ý kiến ngoại trừ tại Báo cáo kiểm toán về Báo cáo tài chính năm 2022 của Matexim, trong đó bao gồm vấn đề ngoại trừ các khoản chi phí lãi vay, khấu hao, tiền thuê đất của Nhà máy sắt xộp ngừng hoạt động từ năm 2015 và Chi nhánh Bắc Kạn đang được phản ánh trên khoản mục chi phí trả trước và chi phí sản xuất kinh doanh dở dang với trị giá là 403.207.548.748 đồng.”

Chi phí trả trước dài hạn tại Công ty Matexim chủ yếu là chi phí khấu hao tài sản cố định, chi phí lãi vay và một số chi phí khác của Nhà máy sắt xộp phát sinh từ các năm trước. Hiện nay, Nhà máy sắt xộp đang gặp khó khăn phải dừng sản xuất nên chưa đánh giá được các khoản mục chi phí liên quan. Công ty Matexim đang xem xét cơ cấu lại sản phẩm đầu ra. Kế hoạch tăng vốn tại Matexim được thực hiện từng bước theo đúng quy định pháp luật và đảm bảo quyền lợi cao nhất cho VEAM.

“Tổng Công ty chưa đánh giá khả năng suy giảm giá trị khoản đầu tư vào Công ty con - Công ty TNHH MTV Cơ khí Trần Hưng Đạo (“VEAMTHD”) theo các ý kiến ngoại trừ tại Báo cáo kiểm toán về Báo cáo tài chính năm 2022 của VEAMTHD, trong đó bao gồm vấn đề ngoại trừ về các khoản công nợ phải thu quá hạn chưa trích lập dự phòng với giá trị là 43.933.791.638 đồng (trong đó các khoản công nợ quá hạn trên 3 năm là 43.230.454.372 đồng, giá trị ước tính lũy kế cần trích lập đến ngày 31/12/2022 là 43.694.068.948 đồng), giá trị hàng tồn kho tồn đọng với giá trị 12,97 tỷ đồng (chủ yếu là các hàng tồn kho phát sinh từ trước thời điểm Công ty mẹ Cổ phần hóa) chưa được xác định giá trị thuần có thể thực hiện được và xem xét trích lập dự phòng, chưa phân bổ hết đề tài “Nâng cao chất lượng và cải tiến kiểu dáng các loại động cơ Diesel” đã được quyết toán từ năm 2018 với giá trị còn lại là 3.793.196.403 đồng.”

Công ty VEAMTHD đã thực hiện gửi đòi chiếu nợ phải thu đến tất cả khách hàng, tuy nhiên một số khách hàng chưa phản hồi và khách hàng vẫn đang thực hiện thanh toán nên chưa đủ cơ sở để trích lập dự phòng. Công ty VEAMTHD đang tìm hiểu các sản phẩm tương tự trên thị trường để xác định giá trị thuần có thể thực hiện được của hàng tồn kho làm cơ sở trích lập dự phòng. Trong năm 2022, Công ty VEAMTHD đã phân bổ một phần chi phí thực hiện đề tài đề nêu trên.

2. Báo cáo tài chính hợp nhất

“Tại ngày 31/12/2022, Tổng Công ty chưa đánh giá khả năng thu hồi đối với các khoản phải thu đã quá hạn thanh toán với giá trị 166.081.816.385 đồng (bao gồm các khoản phải thu về gốc và lãi hỗ trợ vốn là 121.192.143.608 đồng), tại ngày

01/01/2022 là 165.547.038.758 đồng (bao gồm các khoản phải thu về gốc và lãi hỗ trợ vốn là 122.595.971.370 đồng)...”

Các khoản phải thu này là khoản hỗ trợ vốn phát sinh từ nhiều năm trước đây (hỗ trợ cho công ty liên kết của VEAM) tại Công ty mẹ và phải thu tại một số Công ty con. Trong đó: Công ty Cổ phần Matexim Hải Phòng nợ gốc 84.000.000.000 đồng, nợ lãi 32.887.947.904 đồng, hiện công ty vẫn đang hoạt động và có một số khó khăn về các khoản đầu tư dài hạn nên chưa trả nợ VEAM, các công ty còn lại vẫn đang thực hiện trả nợ dần. VEAM đã thành lập Ban thu hồi công nợ và tích cực thu hồi nợ; thực hiện phối hợp với các đơn vị xây dựng phương án, đưa ra các giải pháp để tối đa khoản trả nợ cho VEAM. Đồng thời, VEAM đang rà soát, xem xét tính pháp lý các khoản hỗ trợ vốn để có cơ sở trích lập dự phòng theo quy định pháp luật.

“Tại ngày 31/12/2022, Tổng Công ty trích lập dự phòng giảm giá hàng tồn kho là 1.007.856.390 đồng trong tổng giá trị hàng tồn kho tồn đọng, chậm luân chuyển là 123.814.327.969 đồng (giá trị đã trích lập tại ngày 01/01/2022 là 223.935.974 đồng trong tổng số hàng tồn kho tồn đọng, chậm luân chuyển với giá trị là 133.751.043.957 đồng)...”

Đối với một số mặt hàng tồn kho ứ đọng từ nhiều năm trước (thời kỳ công ty TNHH) và chậm luân chuyển, tại thời điểm lập báo cáo, VEAM chưa hoàn thành việc khảo sát trên thị trường các sản phẩm cùng loại để có cơ sở đánh giá giá trị thuần có thể thực hiện được của hàng tồn đọng.

“Tại ngày 31/12/2022, một số khoản chi phí treo lại chờ xử lý với giá trị là 407.000.745.151 đồng (bao gồm: chi phí lãi vay, khấu hao, tiền thuê đất của Nhà máy sắt xộp ngừng hoạt động từ năm 2015 và Chi nhánh Bắc Kạn của Công ty Cổ phần Vật tư và Thiết bị Toàn bộ (“Matexim”) là 403.207.548.748 đồng) đang được phản ánh trên khoản mục chi phí trả trước và chi phí sản xuất kinh doanh dở dang...”

Chi phí trả trước dài hạn tại Công ty Matexim chủ yếu là chi phí khấu hao tài sản cố định, chi phí lãi vay và một số chi phí khác của Nhà máy sắt xộp phát sinh từ các năm trước. Hiện nay, Nhà máy sắt xộp đang gặp khó khăn phải dừng sản xuất nên chưa đánh giá được các khoản mục chi phí liên quan. Công ty Matexim đang xem xét cơ cấu lại sản phẩm đầu ra. Kế hoạch tăng vốn tại Matexim được thực hiện từng bước theo đúng quy định pháp luật và đảm bảo quyền lợi cao nhất cho VEAM.

II. Giải trình biến động lợi nhuận sau thuế

Lợi nhuận sau thuế trên Báo cáo tài chính hợp nhất năm 2022 của VEAM đã được kiểm toán biến động như sau:

Biên động kết quả hoạt động kinh doanh hợp nhất năm 2022

CHỈ TIÊU	Năm 2022 (Đã kiểm toán)	Năm 2021 (Đã kiểm toán)	Chênh lệch	
	(VND)	(VND)	Giá trị (VND)	Tỷ lệ (%)
Doanh thu thuần về BH & CCDV	4.747.467.433.565	4.019.247.444.489	728.219.989.076	18%
Giá vốn hàng bán	4.096.262.565.072	3.453.276.594.941	642.985.970.131	19%
Lợi nhuận gộp về BH & CCDV	651.204.868.493	565.970.849.548	85.234.018.945	15%

CHỈ TIÊU	Năm 2022 (Đã kiểm toán)	Năm 2021 (Đã kiểm toán)	Chênh lệch	
	(VND)	(VND)	Giá trị (VND)	Tỷ lệ (%)
Doanh thu hoạt động tài chính	818.416.324.015	713.213.251.305	105.203.072.710	15%
Chi phí tài chính	23.095.462.871	6.517.890.704	16.577.572.167	254%
Phần lãi hoặc lỗ trong công ty liên doanh, liên kết	6.984.974.842.304	5.177.222.314.788	1.807.752.527.516	35%
Chi phí bán hàng	105.210.189.883	74.259.936.535	30.950.253.348	42%
Chi phí quản lý doanh nghiệp	561.525.478.760	418.958.547.632	142.566.931.128	34%
Thu nhập khác	99.565.054.949	15.690.537.220	83.874.517.729	535%
Chi phí khác	20.280.945.456	32.677.678.575	(12.396.733.119)	-38%
Lợi nhuận sau thuế TNDN	7.665.420.318.971	5.792.240.681.615	1.873.179.637.356	32%

Lợi nhuận sau thuế trên BCTC hợp nhất năm 2022 tăng 32% tương đương 1.873.179.637.356 đồng so với cùng kỳ năm trước, chủ yếu do lợi nhuận sau thuế theo tỷ lệ sở hữu của VEAM tại công ty liên doanh, liên kết (*Phần lãi hoặc lỗ trong công ty liên doanh, liên kết*) tăng 35% tương đương 1.807.752.527.516 đồng.

Trên đây là giải trình ý kiến kiểm toán tại Báo cáo kiểm toán độc lập của Công ty TNHH Kiểm toán và Tư vấn UHY và biến động lợi nhuận sau thuế trên Báo cáo tài chính năm 2022 đã được kiểm toán.

Trân trọng báo cáo././

Nơi nhận:

- Như trên;
- HĐQT (để b/c);
- Ban kiểm soát;
- Đăng website VEAM;
- Lưu: VT, TCKT.

TỔNG GIÁM ĐỐC

Phan Phạm Hà